

Віденська конвенція про охорону озонового шару (укр/рос)

Статус Конвенції див. ([995_j52](#))

Преамбула

Сторони цієї Конвенції,
усвідомлюючи потенційно згубний вплив зміни стану озонового шару на здоров'я людини і навколишнє середовище,
посилаючись на відповідні положення Декларації Конференції Організації Об'єднаних Націй з проблем оточуючого людину середовища і, зокрема, на принципі 21, який передбачає, що "згідно зі Статутом Організації Об'єднаних Націй ([995_010](#)) і принципами міжнародного права держави мають суверенне право розробляти свої власні ресурси відповідно до своєї політики в галузі навколишнього середовища й несуть відповідальність за забезпечення того, щоб діяльність у рамках їх юрисдикції або контролю не завдавала шкоди навколишньому середовищу інших держав чи районів за межами дії національної юрисдикції",
беручи до уваги обставини й особливі потреби країн, що розвиваються,
враховуючи роботу та дослідження, що проводяться як у міжнародних, так і в національних організаціях, і, зокрема, Всесвітній план дій щодо озонового шару Програми Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища,
враховуючи також запобіжні заходи щодо захисту озонового шару, вже прийняті на національному й міжнародному рівнях,
усвідомлюючи, що заходи щодо охорони озонового шару від змін у результаті діяльності людини вимагають міжнародного співробітництва та дій на міжнародному рівні й мають ґрунтуватися на відповідних науково-технічних міркуваннях,
усвідомлюючи також необхідність проведення подальших досліджень і систематичного спостереження для отримання додаткових наукових відомостей про озоновий шар та про можливі негативні наслідки зміни його стану,
сповнені рішучості захистити здоров'я людей і навколишнє середовище від несприятливого впливу змін стану озонового шару,
домовилися про таке:

Стаття 1

Визначення

У цій Конвенції:

1. "Озоновий шар" означає шар атмосферного озону над пограничним шаром планети.

2. "Несприятливий вплив" означає зміни у фізичному середовищі або біоті, включаючи зміни клімату, які мають значні шкідливі наслідки для здоров'я людини або для складу, відновлювальної здатності чи продуктивності природних і регульованих систем або для матеріалів, використовуваних людиною.

3. "Альтернативні технології або устаткування" означають технології або устаткування, використання яких дає можливість зменшити чи зовсім усунути викиди речовин, що впливають чи здатні несприятливо впливати на озоновий шар.

4. "Альтернативні речовини" означають речовини, які зменшують, усувають несприятливий вплив на озоновий шар чи запобігають йому.

5. "Сторони" з великої літери означають, якщо в тексті не зазначено інше, Сторони цієї Конвенції.

6. "Регіональні організації економічної інтеграції" означають організацію, засновану державами даного регіону, яка компетентна в питаннях, що регулюються цією Конвенцією і протоколами до неї, та належним чином уповноважена, згідно з її внутрішніми процедурами, підписувати й ратифікувати, приймати, затверджувати відповідні документи або приєднуватися до них.

7. "Протоколи" означають протоколи до цієї Конвенції.

Стаття 2

Загальні зобов'язання

1. Сторони вживають належних заходів відповідно до положень цієї Конвенції і тих діючих протоколів, сторонами яких вони є, для захисту здоров'я людини і навколишнього середовища від несприятливих наслідків, які є або можуть бути результатом людської діяльності, що змінюють чи здатні змінити стан озонового шару.

2. З цією метою Сторони згідно з наявними в їхньому розпорядженні засобами та своїми можливостями:

а) співробітничать шляхом систематичних спостережень, досліджень та обміну інформацією для того, щоб глибше зрозуміти й оцінити вплив діяльності людини на озоновий шар і наслідки зміни стану озонового шару для здоров'я людини і навколишнього середовища;

б) вживають належних законодавчих або адміністративних заходів та співробітничать у погодженні відповідних програмних заходів для контролю, обмеження, скорочення чи запобігання діяльності людини, що підпадає під їх юрисдикцію або контроль, якщо буде виявлено, що ця діяльність спричиняє чи може спричинити несприятливий вплив, змінюючи або створюючи можливості зміни стану озонового шару;

с) співробітничать у розробці погоджених заходів, процедур і стандартів для виконання цієї Конвенції з метою прийняття протоколів і додатків;

д) співробітничать з компетентними міжнародними органами з метою ефективного виконання цієї Конвенції і протоколів, сторонами яких вони є.

3. Положення цієї Конвенції жодним чином не торкаються права Сторін вживати згідно з міжнародним правом внутрідержавні заходи на доповнення до заходів, передбачених у пунктах 1 і 2 цієї статті; вони не торкаються також додаткових внутрідержавних заходів, уже прийнятих Сторонами, за умови, що такі заходи сумісні з їх зобов'язаннями в рамках цієї Конвенції.

4. Застосування цієї статті ґрунтується на відповідних науково-технічних міркуваннях.

Стаття 3

Дослідження і систематичні спостереження

1. Сторони зобов'язуються у відповідному порядку організувати дослідження й наукові оцінки та співробітничати безпосередньо або

через компетентні міжнародні органи в їх проведенні з таких питань:

а) фізичні і хімічні процеси, що можуть впливати на озоновий шар;

б) вплив на здоров'я людини та інші біологічні наслідки, що спричиняються змінами стану озонового шару, особливо змінами ультрафіолетового сонячного випромінювання, що впливає на живі організми (УФ-В);

с) вплив змін стану озонового шару на клімат;

д) вплив будь-яких змін стану озонового шару та будь-якої наступної зміни інтенсивності випромінювання УФ-В на природні і штучні матеріали, що використовуються людиною;

е) речовини, практика роботи, процеси й види діяльності, які можуть впливати на озоновий шар, та їх кумулятивний вплив;

ф) альтернативні речовини і технології;

г) відповідні соціально-економічні питання,

а також з інших питань, що докладно розглядаються в додатках I і II*.

2. Сторони зобов'язуються самі або через компетентні міжнародні органи з повним урахуванням національного законодавства й такого роду діяльності, що проводиться як на національному, так і на міжнародному рівні, сприяти проведенню і проводити спільні або взаємно доповнюючі програми систематичні спостереження за станом озонового шару та іншими відповідними параметрами, як це передбачено в додатку I.

3. Сторони зобов'язуються співробітничати безпосередньо або через компетентні міжнародні органи в забезпеченні збирання, перевірки та регулярної і своєчасної передачі дослідних даних через відповідні міжнародні центри даних.

---

* Додатки - матеріали науково-технічного характеру - в збірнику не наводяться.

Стаття 4

Співробітництво у правовій і науково-технічній галузях

1. Сторони сприяють обміну науково-технічною, соціально-економічною, комерційною і правовою інформацією, що стосується цієї Конвенції, відповідно до більш докладних положень, що містяться в додатку II. Така інформація надається органами, про які домовляються Сторони. Будь-який такий орган, що отримує її конфіденційно, гарантує нерозголошення такої інформації та узагальнює її таким чином, щоб зберегти її конфіденційний характер до того, коли вона буде надана в розпорядження всіх Сторін.

2. Сторони співробітничать згідно з їх національним законодавством, нормами і практикою та з урахуванням, зокрема, потреб країн, що розвиваються, у сприянні, безпосередньо або через компетентні міжнародні органи, розвитку та передачі технологій і знань. Таке співробітництво здійснюється, зокрема, шляхом:

а) полегшення придбання альтернативних технологій іншими Сторонами;

б) надання їм інформації про альтернативні технології і устаткування та відповідних інструкцій;

с) поставки необхідного устаткування й апаратури для проведення досліджень і систематичних спостережень;

д) підготовки необхідних науково-технічних кадрів.

Стаття 5

Передача інформації

Сторони через секретаріат передають Конференції Сторін, заснованій на підставі статті 6, інформацію про заходи, які вони вживають для виконання цієї Конвенції і протоколів, сторонами яких вони є, у такій формі і з такою періодичністю, які будуть встановлені на нарадах сторін відповідних договірних документів.

Стаття 6

Конференція Сторін

1. Цим засновується Конференція Сторін. Перша нарада Конференції Сторін скликається призначеним на тимчасовій основі згідно зі статтею 7 секретаріатом не пізніше ніж через рік після набуття чинності цієї Конвенцією. Надалі чергові наради Конференції Сторін скликаються з періодичністю, яку встановить Конференція на першій нараді.

2. Позачергові наради Конференції Сторін скликаються тоді, коли Конференція вважає це за потрібне, або за письмовим проханням однієї зі Сторін за умови, що протягом шести місяців після направлення секретаріатом Сторонам це прохання буде підтримано не менш ніж однією третиною Сторін.

3. Конференція Сторін консенсусом погоджує і приймає правила процедури і фінансові правила як свої, так і будь-яких допоміжних органів, які вона може заснувати, а також фінансові положення, що регулюють функціонування секретаріату.

4. Конференція Сторін постійно стежить за виконанням цієї Конвенції і, крім того:

a) встановлює форму й періодичність передачі інформації, яка має надаватися відповідно до статті 5, та розглядає таку інформацію, а також доповіді, що подаються будь-яким допоміжним органом;

b) проводить огляд наукової інформації про стан озонowego шару, про його можливу зміну та про можливі наслідки будь-яких таких змін;

c) сприяє згідно зі статтею 2 погодженню відповідної політики, стратегії і заходів з метою зведення до мінімуму викидів речовин, що викликають чи здатні викликати зміни стану озонowego шару, та готує рекомендації щодо будь-яких інших заходів, які стосуються цієї Конвенції;

d) приймає відповідно до статей 3 і 4 програми досліджень, систематичних спостережень, науково-технічного співробітництва, обміну інформацією та передачі технологій і знань;

e) за необхідності розглядає і приймає поправки до цієї Конвенції або додатки до неї відповідно до статей 9 і 10;

f) розглядає поправки до будь-якого протоколу, а також до будь-яких додатків до нього та, за наявності відповідного рішення, рекомендації Сторонам таких протоколів прийняти їх;

g) за необхідності розглядає і приймає додаткові додатки до цієї Конвенції відповідно до статті 10;

h) за необхідності розглядає і приймає протоколи відповідно до статті 8;

i) засновує такі допоміжні органи, які є необхідними для здійснення цієї Конвенції;

j) користується в разі необхідності послугами компетентних міжнародних органів і наукових комітетів, зокрема Всесвітньої

метеорологічної організації і Всесвітньої організації охорони здоров'я, а також Координаційного комітету з озонового шару, в галузі наукових досліджень, систематичних спостережень та інших видів діяльності, пов'язаних з метою даної Конвенції, та належним чином використовує інформацію, що надходить від таких органів і комітетів;

к) розглядає і приймає будь-які додаткові заходи, що можуть, бути потрібними для досягнення мети даної Конвенції.

Стаття 7

Секретаріат

1. На секретаріат покладаються такі функції:

а) організація та обслуговування нарад, як це передбачено у статтях 6, 8, 9 і 10;

б) підготовка та передача доповідей, заснованих на інформації, отриманій відповідно до статей 4 і 5, а також на інформації, що надходить від допоміжних органів, заснованих відповідно до статті 6;

с) виконання функцій, що покладаються на нього будь-якими протоколами;

д) підготовка доповідей про його діяльність щодо виконання своїх функцій відповідно до цієї Конвенції та подання їх Конференції Сторін;

е) забезпечення необхідної координації діяльності з відповідними міжнародними органами і, зокрема, укладення таких адміністративних і договірних угод, які можуть бути визначені Конференцією Сторін.

2. Функції секретаріату буде виконувати тимчасово Програма ООН з навколишнього середовища аж до завершення першої чергової наради Конференції Сторін, скликаної на виконання статті 6. На своїй першій черговій нараді Конференція Сторін засновує секретаріат з числа існуючих компетентних міжнародних організацій, які висловили готовність виконувати функції секретаріату відповідно до цієї Конвенції.

Стаття 8

Прийняття протоколів

1. Конференція Сторін може приймати на нарадах протоколи відповідно до статті 2.

2. Текст будь-якого пропонованого протоколу передає Сторонам секретаріат принаймні за шість місяців до проведення такої наради.

Стаття 9

Поправки до Конвенції чи протоколів

1. Будь-яка із Сторін може пропонувати поправки до цієї Конвенції чи будь-якого протоколу. В таких поправках належним чином враховуються, зокрема, відповідні науково-технічні міркування.

2. Поправки до цієї Конвенції приймаються на нараді Конференції Сторін. Поправки до будь-якого протоколу приймаються на нараді Сторін відповідного протоколу. Текст будь-якої запропонованої поправки до цієї Конвенції чи до будь-якого протоколу, якщо в цьому протоколі не передбачено інше, секретаріат

повідомляє Сторонам не пізніше ніж за шість місяців до проведення наради, на якій їх передбачається прийняти. Секретаріат повідомляє також текст запропонованих поправок країнам, що підписали Конвенцію, для ознайомлення.

3. Сторони докладають, усіх зусиль для досягнення згоди щодо прийняття будь-якої запропонованої поправки до цієї Конвенції шляхом консенсусу; якщо вичерпано всі засоби для досягнення консенсусу, а згоди не досягнуто, то як останній захід поправка приймається більшістю в дві третини голосів Сторін Конвенції, що присутні на нараді й беруть участь у голосуванні, та подається депозитарієм усім Сторонам для ратифікації, затвердження або приєднання.

4. Зазначена в пункті 3 процедура застосовується щодо поправок до будь-якого протоколу, за винятком тих випадків, коли для їх прийняття достатньо більшості в дві третини голосів Сторін цього протоколу, що присутні на нараді й беруть участь у голосуванні.

5. Депозитарію надсилаються письмові повідомлення про ратифікацію, затвердження або прийняття поправок. Поправки, прийняті відповідно до пункту 3 або 4, набувають чинності для тих Сторін, які прийняли їх, на дев'яностий день після отримання депозитарієм повідомлення про їх ратифікацію, затвердження або прийняття принаймні трьома четвертими Сторін цієї Конвенції, якщо в цьому протоколі не передбачено інше. Надалі для будь-якої іншої Сторони поправки набувають чинності на дев'яностий день після здачі на зберігання даною Стороною документа про ратифікацію, затвердження або прийняття цих поправок.

6. Для цілей даної статті й під терміном "Сторони, що присутні й беруть участь у голосуванні", маються на увазі Сторони, які присутні й голосують "за" або "проти".

Стаття 10

Прийняття додатків і внесення до них поправок

1. Додатки до цієї Конвенції або до будь-якого протоколу є відповідною, невід'ємною частиною цієї Конвенції або протоколу, і якщо прямо не передбачено інше, то посилання на цю Конвенцію або на протоколи до неї є водночас посиланнями на будь-які додатки до неї. Такі додатки обмежуються науково-технічними та адміністративними питаннями.

2. Якщо яким-небудь протоколом не передбачено інших положень щодо додатків до нього, то застосовується така процедура внесення, прийняття й набуття чинності додатковими додатками до цієї Конвенції або до додатків до протоколу:

а) додатки до цієї Конвенції пропонуються і приймаються згідно з процедурою, встановленою в пунктах 2 і 3 статті 9, а додатки до будь-якого протоколу пропонуються і приймаються згідно з процедурою, встановленою в пунктах 2 і 4 статті 9;

б) будь-яка сторона, що не вважає можливим схвалити додаткові додатки до цієї Конвенції або додаток до будь-якого протоколу, Стороною якою вона є, повідомляє про це депозитарій в письмовій формі протягом шести місяців з дня направлення депозитарієм повідомлення про прийняття. Депозитарій негайно повідомляє всі Сторони про будь-яке отримане ним повідомлення. Сторона може в будь-який час замінити раніше надіслану заяву про заперечення заявою про прийняття, після чого додаток набуває чинності для даної Сторони;

с) після закінчення шести місяців з дня розсилання депозитарієм повідомлень додаток набуває чинності для всіх тих Сторін цієї Конвенції або будь-якого з відповідних протоколів, які не надіслали повідомлення відповідно до положень підпункту "b" цієї статті.

3. Пропозиція, прийняття й набуття чинності поправками до додатків до цієї Конвенції або до будь-якого протоколу регулюються процедурою, аналогічною тій, яка встановлена для пропозицій, прийняття й набуття чинності додатками до Конвенції або додатками до протоколів. У протоколах і додатках до них належним чином враховуються, зокрема, відповідні науково-технічні міркування.

4. Якщо додатковий додаток або поправка до додатка пов'язані з внесенням поправки до цієї Конвенції або протоколу, то цей додатковий додаток з внесеними до нього поправками набуває чинності з поправкою до цієї Конвенції або до відповідного протоколу.

Стаття 11

Врегулювання спорів

1. У разі спору між Сторонами щодо тлумачення або застосування цієї Конвенції заінтересовані Сторони прагнуть до його врегулювання шляхом переговорів.

2. Якщо заінтересовані Сторони не можуть досягти згоди шляхом переговорів, вони можуть спільно вдатися до добрих послуг третьої Сторони або звернутися до неї з проханням про посередництво.

3. При ратифікації, прийнятті, затвердженні цієї Конвенції або приєднанні до неї чи в будь-який час після цього держава або організація економічної інтеграції можуть надіслати депозитарію письмову заяву про те, що стосовно спору, який не може бути вирішений згідно з положенням пункту 1 або пункту 2 цієї статті, вони визнають один або обидва з наступних засобів врегулювання спору як обов'язкові:

а) арбітраж згідно з процедурами, що будуть встановлені Конференцією Сторін на її першому черговому засіданні;

б) передача спору до Міжнародного суду.

4. Якщо Сторони не прийняли згідно з пунктом 3 цієї статті одну й ту саму або будь-яку з процедур, то спір передається на врегулювання шляхом погоджувальної процедури згідно з пунктом 5 цієї статті, якщо Сторони не домовилися про інше.

5. На прохання однієї зі Сторін спору створюється погоджувальна комісія. Комісія складається з рівного числа членів, що призначаються кожною заінтересованою Стороною, і голови, обраного спільно членами, призначеними кожною Стороною. Комісія приймає остаточне рішення, що має рекомендаційний характер, яке Сторони сумлінно враховують.

6. Положення цієї статті застосовуються щодо будь-якого протоколу, якщо в цьому протоколі не передбачено інше.

Стаття 12

Підписання

Ця Конвенція відкрита для підписання державами й регіональними організаціями економічної інтеграції у Федеральному Міністерстві закордонних справ Австрійської Республіки у Відні з 22 березня 1985 року по 21 серпня 1985 року та в центральних установах Організації Об'єднаних Націй у Нью-Йорку з 22 вересня

1985 року по 21 березня 1986 року.

Стаття 13

Ратифікація, прийняття або затвердження

1. Ця Конвенція і будь-який протокол підлягають ратифікації, прийняттю або затвердженню державами й регіональними організаціями економічної інтеграції. Документи про ратифікацію, прийняття або затвердження здаються на зберігання депозитарію.

2. Будь-яка організація, що зазначена в пункті 1 цієї статті, яка стає Стороною Конвенції або будь-якого протоколу і при цьому жодна її держава-член не є такою Стороною, буде пов'язана всіма зобов'язаннями, що випливають з Конвенції або протоколу відповідно. У разі, коли одна або кілька держав-членів такої організації є Сторонами Конвенції або відповідного протоколу, ця організація і її держави-члени приймають рішення стосовно їх відповідних обов'язків щодо виконання своїх зобов'язань, які випливають з Конвенції або відповідного протоколу.

3. У своїх документах про ратифікацію, прийняття або затвердження організації, згадані в пункті 1 цієї статті, заявляють у межах своєї компетенції з питань, що регулюються Конвенцією або відповідним протоколом. Ці організації також повідомляють депозитарій про будь-які істотні зміни меж своєї компетенції.

Стаття 14

Приєднання

1. Ця Конвенція і будь-який протокол відкриті для приєднання держав і регіональних організацій економічної інтеграції з дати припинення підписання Конвенції або відповідного протоколу. Документи про приєднання здаються на зберігання депозитарієві.

2. У своїх документах про приєднання організації, зазначені в пункті 1 цієї статті, заявляють в межах своєї компетенції з питань, що регулюються Конвенцією або відповідним протоколом. Ці організації також повідомляють депозитарія про будь-які істотні зміни меж своєї компетенції.

3. Положення пункту 2 статті 13 застосовуються до регіональних організацій економічної інтеграції, що приєдналися до цієї Конвенції або будь-якого протоколу.

Стаття 15

Право голосу

1. Кожна Сторона Конвенції або будь-якого протоколу має один голос.

2. За винятком положення, передбаченого в пункті 1 цієї статті, регіональні організації економічної інтеграції з питань, що належать до їх компетенції, здійснюють своє право голосу, маючи кількість голосів, що дорівнює кількості їх держав-членів. Зазначені організації позбавляються свого права голосу, якщо їх держави-члени здійснюють своє право голосу, і навпаки.

Стаття 16

Зв'язок між Конвенцією і протоколами до неї

1. Держава або регіональна організація економічної інтеграції можуть стати сторонами будь-якого протоколу лише в тому разі, якщо вони водночас є або стають Сторонами Конвенції.

2. Рішення, що стосуються будь-якого протоколу, приймаються тільки Сторонами відповідного протоколу.

Стаття 17

Набуття чинності

1. Ця Конвенція набуває чинності на дев'яностий день з дня здачі на зберігання двадцятого документа про ратифікацію, прийняття, затвердження або приєднання.

2. Будь-який протокол, якщо в цьому протоколі не передбачено інше, набуває чинності на дев'яностий день з дня здачі на зберігання одинадцятого документа про ратифікацію, прийняття або затвердження даного протоколу чи приєднання до нього.

3. Для кожної Сторони, яка ратифікує, приймає або затверджує цю Конвенцію чи приєднується до неї після здачі на зберігання двадцятого документа про ратифікацію, прийняття, затвердження або приєднання, Конвенція набуває чинності на дев'яностий день після здачі на зберігання такою Стороною документа про ратифікацію, прийняття, затвердження або приєднання.

4. Будь-який протокол, якщо в ньому не передбачено інше, набуває чинності для Сторони, яка ратифікує, приймає або затверджує цей протокол чи приєднується до нього, після набуття ним чинності, згідно з пунктом 2 цієї статті, на дев'яностий день після дати здачі на зберігання цією Стороною свого документа про ратифікацію, прийняття, затвердження чи приєднання в день, коли Конвенція набуває чинності для цієї Сторони, залежно від того, який з цих днів настане пізніше.

5. Для мети пунктів 1 і 2 цієї статті будь-який документ, зданий на зберігання регіональною організацією економічної інтеграції, не розглядається як додатковий документ, зданий на зберігання державами-членами такої організації.

Стаття 18

Застереження

Жодні застереження до цієї Конвенції не допускаються.

Стаття 19

Вихід

1. У будь-який час через чотири роки після набуття чинності цією Конвенцією для даної Сторони ця Сторона може вийти з Конвенції, надіславши письмове повідомлення депозитарієві.

2. За винятком випадків, передбачених яким-небудь протоколом, в будь-який час через чотири роки після набуття чинності таким протоколом для даної Сторони ця Сторона може вийти з протоколу, надіславши письмове повідомлення депозитарієві.

3. Будь-який такий вихід стає чинним через один рік з дня отримання повідомлення депозитарієм або через такий більш пізній строк, який може бути зазначений у повідомленні про вихід.

4. Будь-яка Сторона, що виходить з цієї Конвенції, вважається такою, що вийшла з будь-якого протоколу, Стороною якого вона є.

Стаття 20

Депозитарій

1. Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй виконує функції депозитарію цієї Конвенції та будь-яких протоколів.

2. Депозитарій інформує Сторони, зокрема, про:

а) підписання цієї Конвенції і будь-якого протоколу та про здачу на зберігання документів про ратифікацію, прийняття, затвердження або приєднання відповідно до статей 13 і 14;

б) дату набуття чинності Конвенцією і будь-яким протоколом відповідно до статті 17;

с) повідомлення про вихід, зроблені відповідно до статті 19;

д) прийняті поправки до Конвенції і будь-якого протоколу, їх прийняття Сторонами та дати набуття ними чинності відповідно до статті 9;

е) всі повідомлення, що стосуються прийняття й затвердження додатків і поправок до них відповідно до статті 10;

ф) повідомлення регіональних організацій економічної інтеграції про межу їх компетенції з питань, що регулюються цією Конвенцією, будь-якими протоколами й поправками до них;

г) заяви, зроблені відповідно до пункту 3 статті 1.

Стаття 21

Автентичні тексти

Оригінальний текст цієї Конвенції, англійський, арабський, іспанський, китайський, російський і французький варіанти якого є цілком автентичними, здається на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй.

На посвідчення чого нижчепідписані, належним чином на те уповноважені, підписали цю Конвенцію.

Вчинено у Відні в двадцять другий день березня місяця одна тисяча дев'ятсот вісімдесят п'ятого року.

Венская конвенция об охране озонового слоя

Дата подписания: 22.03.1985

Дата вступления в силу: 22.09.1988

Преамбула

Стороны настоящей Конвенции,

сознавая потенциально пагубное воздействие изменения состояния озонового слоя на здоровье человека и окружающую среду,

ссылаясь на соответствующие положения Декларации Конференции Организации Объединенных Наций по проблемам окружающей человека среды и, в частности, на принцип 21, который предусматривает, что "в соответствии с Уставом Организации Объединенных Наций ([995_010](#)) и принципами международного права государства имеют суверенное право разрабатывать свои собственные ресурсы согласно своей политике в области окружающей среды и несут ответственность за обеспечение того, чтобы деятельность в рамках их юрисдикции или под их контролем не наносила ущерба окружающей среде других государств или районов за пределами действия национальной юрисдикции",

принимая во внимание обстоятельства и особые потребности развивающихся стран,

учитывая работу и исследования, проводимые как в международных, так и в национальных организациях, и, в частности, Всемирный план действий по озоновому слою Программы Организации Объединенных Наций по окружающей среде,

учитывая также предупредительные меры по защите озонового слоя, уже принятые на национальном и международном уровнях,

сознавая, что меры по охране озонового слоя от изменений в результате деятельности человека требуют международного сотрудничества и действий на международном уровне и должны основываться на соответствующих научно-технических соображениях,

сознавая также необходимость проведения дальнейших исследований и систематических наблюдений для получения дополнительных научных сведений об озоновом слое и о возможных отрицательных последствиях изменения его состояния,

исполненные решимости защитить здоровье людей и окружающую среду от неблагоприятного воздействия изменений состояния озонового слоя,

ДОГОВОРИЛИСЬ О СЛЕДУЮЩЕМ:

Статья 1. Определения

В настоящей Конвенции:

1. "Озоновый слой" означает слой атмосферного озона над пограничным слоем планеты.

2. "Неблагоприятное воздействие" означает изменения в физической среде или биоте, включая изменения климата, которые имеют значительные вредные последствия для здоровья человека или для состава, восстановительной способности или продуктивности природных и регулируемых экосистем или для материалов, используемых человеком.

3. "Альтернативные технологии или оборудование" означают технологии или оборудование, использование которых позволяет уменьшить или совсем устранить выбросы веществ, оказывающих или способных оказать неблагоприятное воздействие на озоновый слой.

4. "Альтернативные вещества" означают вещества, которые уменьшают, устраняют или предупреждают неблагоприятное воздействие на озоновый слой.

5. "Стороны" с прописной буквы означают, если в тексте не указано иное, Стороны настоящей Конвенции.

6. "Региональная организация по экономической интеграции" означает организацию, образованную суверенными государствами данного региона, которая компетентна в вопросах, регулируемых настоящей Конвенцией или протоколами к ней, и должным образом уполномочена, в соответствии с ее внутренними процедурами, подписывать, ратифицировать, принимать, одобрять соответствующие документы или присоединяться к ним.

7. "Протоколы" означают протоколы к настоящей Конвенции.

Статья 2. Общие обязательства

1. Стороны принимают надлежащие меры в соответствии с положениями настоящей Конвенции и тех действующих протоколов, участниками которых они являются, для защиты здоровья человека и окружающей среды от неблагоприятных последствий, которые являются или могут являться результатом человеческой деятельности, изменяющей или способной изменить состояние озонового слоя.

2. С этой целью Стороны в соответствии с имеющимися в их распоряжении средствами и со своими возможностями:

а) сотрудничают посредством систематических наблюдений, исследований и обмена информацией, для того чтобы глубже познать и оценить воздействие деятельности человека на озоновый слой и последствия изменения состояния озонового слоя для здоровья человека и окружающей среды;

б) принимают надлежащие законодательные или административные меры и сотрудничают в согласовании соответствующих программных мероприятий для контролирования, ограничения, сокращения или предотвращения деятельности человека, подпадающей под их юрисдикцию или контроль, если будет обнаружено, что эта деятельность оказывает или может оказать неблагоприятное влияние, изменяя или создавая возможность изменения состояния озонового слоя;

с) сотрудничают в разработке согласованных мер, процедур и стандартов для выполнения настоящей Конвенции в целях принятия протоколов и приложений;

d) сотрудничают с компетентными международными органами в целях эффективного выполнения настоящей Конвенции и протоколов, участниками которых они являются.

3. Положения настоящей Конвенции никоим образом не затрагивают права Сторон принимать в соответствии с международным правом внутригосударственные меры в дополнение к мерам, предусмотренным в пунктах 1 и 2 выше; они не затрагивают также дополнительных внутригосударственных мер, уже принятых Сторонами, при условии, что такие меры совместимы с их обязательствами в рамках настоящей Конвенции.

4. Применение настоящей статьи основывается на соответствующих научно-технических соображениях.

Статья 3. Исследования и систематические наблюдения

1. Стороны обязуются в соответствующем порядке организовать исследования и научные оценки и сотрудничать непосредственно или через компетентные международные органы в их проведении по следующим вопросам:

a) физические и химические процессы, которые могут влиять на озоновый слой;

b) влияние на здоровье человека и другие биологические последствия, вызываемые изменениями состояния озонового слоя, особенно изменениями ультрафиолетового солнечного излучения, влияющего на живые организмы (УФ-Б);

c) влияние изменений состояния озонового слоя на климат;

d) воздействие любых изменений состояния озонового слоя и любого последующего изменения интенсивности УФ-Б излучения на природные и искусственные материалы, используемые человеком;

e) вещества, практика работы, процессы и виды деятельности, которые могут влиять на озоновый слой, и их кумулятивное воздействие;

f) альтернативные вещества и технологии;

g) соответствующие социально-экономические вопросы;

а также по другим вопросам, подробно рассматриваемым в приложениях I и II.

2. Стороны обязуются сами или через компетентные международные органы с полным учетом национального законодательства и такого рода деятельности, проводимой как на национальном, так и на международном уровнях, содействовать проведению или проводить совместные или взаимодополняющие программы систематических наблюдений за состоянием озонового слоя и другими соответствующими параметрами, как это предусмотрено в

приложении I.

3. Стороны обязуются сотрудничать непосредственно или через компетентные международные органы в обеспечении сбора, проверки и регулярной и своевременной передачи исследовательских данных через соответствующие международные центры данных.

Статья 4. Сотрудничество в правовой и научно-технической областях

1. Стороны содействуют и благоприятствуют обмену научно-технической, социально-экономической, коммерческой и правовой информацией, имеющей отношение к настоящей Конвенции, в соответствии с более подробными положениями, содержащимися в приложении II. Такая информация предоставляется органам, о которых договариваются Стороны. Любой такой орган, получающий информацию, которую поставившая сторона считает конфиденциальной, гарантирует неразглашение такой информации и обобщает ее таким образом, чтобы сохранить ее конфиденциальный характер до того, как она будет предоставлена в распоряжение всех Сторон.

2. Стороны сотрудничают в соответствии с их национальными законами, нормами и практикой и с учетом, в частности, потребностей развивающихся стран в содействии, непосредственно или через компетентные международные органы, развитию и передаче технологии и знаний. Такое сотрудничество осуществляется, в частности, путем:

a) облегчения приобретения альтернативных технологий другими Сторонами;

b) предоставления им информации об альтернативных технологиях и оборудовании и соответствующих инструкций или руководств;

c) поставки необходимого оборудования и аппаратуры для проведения исследований и систематических наблюдений;

d) подготовки необходимых научно-технических кадров.

Статья 5. Передача информации

Стороны через секретариат передают Конференции Сторон, учрежденной на основе статьи 6, информацию о мерах, принимаемых ими по осуществлению настоящей Конвенции и протоколов, участниками которых они являются, в такой форме и с такой периодичностью, какие будут установлены на совещаниях сторон соответствующих договорных документов.

Статья 6. Конференция Сторон

1. Настоящим учреждается Конференция Сторон. Первое совещание Конференции Сторон созывается назначенным на временной основе в соответствии со статьей 7 секретариатом не позднее чем через год после вступления в силу настоящей Конвенции. В дальнейшем очередные совещания Конференции Сторон созываются с периодичностью, которую установит Конференция на первом совещании.

2. Внеочередные совещания Конференции Сторон созываются тогда, когда Конференция сочтет это необходимым, или по письменной

просьбе одной из Сторон, при условии, что в течение шести месяцев после ее направления секретариатом Сторонам эта просьба будет поддержана не менее чем одной третью Сторон.

3. Конференция Сторон консенсусом согласовывает и принимает правила процедуры и финансовые правила как свои, так и любых вспомогательных органов, которые она может учредить, а также финансовые положения, регулирующие функционирование секретариата.

4. Конференция Сторон постоянно следит за выполнением настоящей Конвенции и, кроме того:

a) устанавливает форму и периодичность передачи информации, которая должна представляться в соответствии со статьей 5, и рассматривает такую информацию, а также доклады, представляемые любым вспомогательным органом;

b) проводит обзор научной информации о состоянии озонового слоя, о его возможном изменении и о возможных последствиях любого такого изменения;

c) содействует в соответствии со статьей 2 согласованию соответствующей политики, стратегий и мер в целях сведения к минимуму выброса веществ, вызывающих или способных вызвать изменения состояния озонового слоя, и выносит рекомендации по любым другим мерам, относящимся к настоящей Конвенции;

d) принимает в соответствии со статьями 3 и 4 программы исследований, систематических наблюдений, научно-технического сотрудничества, обмена информацией и передачи технологии и знаний;

e) по мере необходимости рассматривает и принимает поправки к настоящей Конвенции или приложениям к ней в соответствии со статьями 9 и 10;

f) рассматривает поправки к любому протоколу, а также любым приложениям к нему и, при наличии соответствующего решения, рекомендует сторонам таких протоколов принять их;

g) по мере необходимости рассматривает и принимает дополнительные приложения к настоящей Конвенции в соответствии со статьей 10;

h) по мере необходимости рассматривает и принимает протоколы в соответствии со статьей 8;

i) учреждает такие вспомогательные органы, какие представляются необходимыми для осуществления настоящей Конвенции;

j) пользуется по мере надобности услугами компетентных международных органов и научных комитетов, в частности Всемирной метеорологической организации и Всемирной организации здравоохранения, а также Координационного комитета по озоновому слою, в области научных исследований, систематических наблюдений и других видов деятельности, связанных с целями настоящей Конвенции, и надлежащим образом использует информацию, получаемую от таких органов и комитетов;

к) рассматривает и принимает любые дополнительные меры, которые могут потребоваться для достижения целей настоящей Конвенции.

5. Организация Объединенных Наций, ее специализированные учреждения и Международное агентство по атомной энергии, а также любое государство, не являющееся Стороной настоящей Конвенции, могут быть представлены на совещаниях Конференции Сторон наблюдателями. Любые органы или учреждения, национальные или международные правительственные или неправительственные, обладающие компенсацией в областях, относящихся к защите озонового слоя, которые известили секретариат о своем желании быть представленными на совещании Конференции Сторон в качестве наблюдателей, могут быть допущены к участию в нем, если против этого не возражает по меньшей мере одна треть присутствующих на совещании Сторон. Допуск и участие наблюдателей регулируются правилами процедуры, принятыми Конференцией Сторон.

Статья 7. Секретариат

1. На секретариат возлагаются следующие функции:

а) организация и обслуживание совещаний, как это предусмотрено в статьях 6, 8, 9 и 10;

б) подготовка и передача докладов, основанных на информации, получаемой согласно статьям 4 и 5, а также на информации, получаемой от совещаний вспомогательных органов, учрежденных согласно статье 6;

в) выполнение функций, возлагаемых на него любыми протоколами;

г) подготовка докладов о его деятельности по выполнению своих функций в соответствии с настоящей Конвенцией и представление их Конференции Сторон;

д) обеспечение необходимой координации деятельности с другими соответствующими международными органами и, в частности, заключение таких административных и договорных соглашений, какие могут потребоваться для эффективного выполнения его функций;

е) выполнение таких других функций, какие могут быть определены Конференцией Сторон.

2. Функции секретариата будут выполняться временно Программой Организации Объединенных Наций по окружающей среде вплоть до завершения первого очередного совещания Конференции Сторон, созванного во исполнение статьи 6. На своем первом очередном совещании Конференция Сторон учреждает секретариат из числа тех существующих компетентных международных организаций, которые выразили готовность выполнять функции секретариата в соответствии с настоящей Конвенцией.

Статья 8. Принятие протоколов

1. Конференция Сторон может принимать на совещаниях протоколы в соответствии со статьей 2.

2. Текст любого предлагаемого протокола передается Сторонам секретариатом по меньшей мере за шесть месяцев до проведения такого совещания.

Статья 9. Поправки к Конвенции или протоколам

1. Любая из Сторон может предлагать поправки к настоящей Конвенции или любому протоколу. В таких поправках должным образом учитываются, в частности, соответствующие научно-технические соображения.

2. Поправки к настоящей Конвенции принимаются на совещании Конференции Сторон. Поправки к любому протоколу принимаются на совещании Сторон соответствующего протокола. Текст любой предложенной поправки к настоящей Конвенции или любому протоколу, если в этом протоколе не предусмотрено иное, сообщается секретариатом Сторонам не позднее, чем за шесть месяцев до проведения совещания, на котором ее предлагается принять. Секретариат сообщает также текст предложенных поправок странам, подписавшим настоящую Конвенцию для их сведения.

3. Стороны прилагают все усилия к достижению согласия в отношении принятия любой предложенной поправки к настоящей Конвенции путем консенсуса. Если исчерпаны все средства для достижения консенсуса, а согласия не достигнуто, то в качестве последней меры поправка принимается большинством в три четверти голосов сторон Конвенции, присутствующих на совещании и участвующих в голосовании, и представляется Депозитарием всем Сторонам для ратификации, утверждения или присоединения.

4. Процедура, упомянутая в пункте 3 выше, принимается к поправкам к любому протоколу, за исключением тех случаев, когда для их принятия достаточно большинства в две трети голосов, присутствующих на совещании и участвующих в голосовании сторон этого протокола.

5. Депозитарию направляются письменные уведомления о ратификации, одобрении или принятии поправок. Поправки, принятые в соответствии с пунктом 3 или 4 выше, вступают в силу для тех Сторон, которые приняли их, на девяностый день после получения Депозитарием уведомления об их ратификации, одобрении или принятии по меньшей мере тремя четвертями Сторон настоящей Конвенции или по меньшей мере двумя третями Сторон данного протокола, если только в этом протоколе не предусмотрено иное. В дальнейшем для любой другой Стороны поправки вступают в силу на девяностый день после сдачи данной Стороной на хранение документа о ратификации, одобрении или принятии этих поправок.

6. Для целей настоящей статьи под термином "Стороны, присутствующие и участвующие в голосовании" имеются в виду Стороны, присутствующие и голосующие "за" или "против".

Статья 10. Принятие приложений и внесение в них поправок

1. Приложения к настоящей Конвенции или к любому протоколу составляют, соответственно, неотъемлемую часть настоящей Конвенции или этого протокола, и если прямо не предусматривается иного, то ссылка на настоящую Конвенцию или на протоколы к ней представляет собой в то же время ссылку на любые приложения к ним. Такие

приложения ограничиваются научно-техническими и административными вопросами.

2. Если каким-либо протоколом не предусматривается иных положений в отношении приложений к нему, то применяется следующая процедура предложения, принятия и вступления в силу дополнительных приложений к настоящей Конвенции или приложений к протоколу:

а) приложения к настоящей Конвенции предлагаются и принимаются в соответствии с процедурой, установленной в пунктах 2 и 3 статьи 9, а приложения к любому протоколу предлагаются и принимаются согласно процедуре, установленной в пунктах 2 и 4 статьи 9;

б) любая Страна, не считающая возможным одобрить дополнительное приложение к настоящей Конвенции или приложение к любому протоколу, участником которого она является, уведомляет об этом Депозитария в письменной форме в течение шести месяцев со дня направления Депозитарием сообщения о принятии. Депозитарий незамедлительно уведомляет все Страны о любом таком полученном им уведомлении. Страна может в любое время заменить ранее направленное заявление о возражении заявлением о принятии, после чего приложения вступают в силу для данной Страны;

в) по истечении шести месяцев со дня рассылки сообщения Депозитарием приложение вступает в силу для всех тех Стран настоящей Конвенции или любого из соответствующих протоколов, которые не представили уведомления в соответствии с положениями подпункта (б) выше.

3. Предложение, принятие и вступление в силу поправок к приложениям к настоящей Конвенции или к любому протоколу регулируются процедурой, аналогичной той, которая установлена для предложения, принятия и вступления в силу приложений к Конвенции или предложений к протоколам. В приложениях и поправках к ним должным образом учитываются, в частности, соответствующие научно-технические соображения.

4. Если дополнительное приложение или поправка к приложению связаны с внесением поправки в настоящую Конвенцию или протокол, то это дополнительное приложение или приложение с внесенными в него поправками вступает в силу лишь после вступления в силу поправки к настоящей Конвенции или к соответствующему протоколу.

Статья 11. Урегулирование споров

1. В случае спора между Странами относительно толкования или применения настоящей Конвенции заинтересованные стороны стремятся к его урегулированию путем переговоров.

2. Если заинтересованные стороны не могут достичь согласия путем переговоров, они могут совместно прибегнуть к добрым услугам третьей стороны или обратиться к ней с просьбой о посредничестве.

3. При ратификации, принятии, одобрении настоящей Конвенции или присоединении к ней или в любое время после этого государство или региональная организация экономической интеграции могут направить Депозитарию письменное заявление о том, что в отношении спора, который не был разрешен в соответствии с положениями пункта

1 или пункта 2 выше, они признают одно или оба из следующих средств урегулирования спора как обязательные:

а) арбитраж в соответствии с процедурами, которые будут установлены Конференцией Сторон на ее первом очередном заседании;

б) передача спора в Международный Суд.

4. Если стороны не приняли, в соответствии с пунктом 3 выше, одну и ту же или любую из процедур, то спор передается на урегулирование путем согласительной процедуры в соответствии с пунктом 5 ниже, если стороны не договорились об ином.

5. По просьбе одной из сторон спора создается согласительная комиссия. Комиссия состоит из равного числа членов, назначаемых каждой заинтересованной стороной, и председателя, выбранного совместно членами, назначенными каждой стороной. Комиссия выносит окончательное решение, имеющее рекомендательный характер, которое стороны добросовестно учитывают.

6. Положения настоящей статьи применяются в отношении любого протокола, если в этом протоколе не предусматривается иное.

Статья 12. Подписание

1. Настоящая Конвенция открыта для подписания государствами и региональными организациями экономической интеграции в Федеральном министерстве иностранных дел Австрийской Республики в Вене с 22 марта 1985 года по 21 сентября 1985 года и в Центральных учреждениях Организации Объединенных Наций в Нью-Йорке с 22 сентября 1985 года по 21 марта 1986 года.

Статья 13. Ратификация, принятие или одобрение

1. Настоящая Конвенция и любой протокол подлежат ратификации, принятию или одобрению государствами и региональными организациями экономической интеграции. Документы о ратификации, принятии или одобрении сдаются на хранение Депозитарию.

2. Любая организация, указанная в пункте 1 выше, которая становится Стороной Конвенции или любого протокола, и при этом ни одно ее государство-член не является такой Стороной, будет связана всеми обязательствами, вытекающими из Конвенции или протокола соответственно. В случае, когда одно или более государств-членов такой организации являются Сторонами Конвенции или соответствующего протокола, эта организация и ее государства-члены принимают решение в отношении их соответствующих обязанностей по выполнению своих обязательств, вытекающих из Конвенции или протокола, соответственно. В таких случаях организация и государства-члены не могут осуществлять параллельно права, вытекающие из Конвенции или соответствующего протокола.

3. В своих документах о ратификации, принятии или одобрении организации, указанные в пункте 1 выше, заявляют о пределах своей компетенции в вопросах, регулируемых Конвенцией или соответствующим протоколом. Эти организации также уведомляют Депозитария о любом существенном изменении пределов своей компетенции.

Статья 14. Присоединение

1. Настоящая Конвенция и любой протокол открыты для присоединения государств и региональных организаций экономической интеграции с даты прекращения подписания Конвенции или соответствующего протокола. Документы о присоединении сдаются на хранение Депозитарию.

2. В своих документах о присоединении организации, указанные в пункте 1 выше, заявляют о пределах своей компетенции в вопросах, регулируемых Конвенцией или соответствующим протоколом. Эти организации также уведомляют Депозитария о любом существенном изменении пределов своей компетенции.

3. Положения пункта 2 статьи 13 применяются к региональным организациям экономической интеграции, которые присоединяются к настоящей Конвенции или любому протоколу.

Статья 15. Право голоса

1. Каждая Сторона Конвенции или любого протокола имеет один голос.

2. За исключением положения, предусмотренного в пункте 1 выше, региональные организации экономической интеграции в вопросах, входящих в их компетенцию, осуществляют свое право голоса, располагая числом голосов, равным числу их государств-членов, являющихся Сторонами Конвенции или соответствующего протокола. Указанные организации теряют свое право голоса, если их государства-члены осуществляют свое право голоса, и наоборот.

Статья 16. Связь между Конвенцией и протоколами к ней

1. Государство или региональная организация экономической интеграции могут стать сторонами какого-либо протокола лишь в том случае, если они являются или становятся в то же время Сторонами Конвенции.

2. Решения, касающиеся любого протокола, принимаются только сторонами соответствующего протокола.

Статья 17. Вступление в силу

1. Настоящая Конвенция вступает в силу на девяностый день со дня сдачи на хранение двадцатого документа о ратификации, принятии, одобрении или присоединении.

2. Любой протокол, если в этом протоколе не предусматривается иное, вступает в силу на девяностый день со дня сдачи на хранение одиннадцатого документа о ратификации, принятии или одобрении данного протокола или о присоединении к нему.

3. Для каждой Стороны, которая ратифицирует, принимает или одобряет настоящую Конвенцию или присоединяется к ней после сдачи на хранение двадцатого документа о ратификации, принятии, одобрении или присоединении, Конвенция вступает в силу на девяностый день после сдачи на хранение такой Стороной документа о

ратификации, принятии, одобрении или присоединении.

4. Любой протокол, если в таком протоколе не предусматривается иное, вступает в силу для стороны, которая ратифицирует, принимает или одобряет этот протокол или присоединяется к нему после его вступления в силу согласно пункту 2 выше, на девяностый день после даты сдачи на хранение этой стороной своего документа о ратификации, принятии, одобрении или присоединении или в день, когда Конвенция вступает в силу для этой Стороны, в зависимости оттого, какой из этих дней наступит позднее.

5. Для целей пунктов 1 и 2 выше любой документ, сданный на хранение региональной организацией экономической интеграции, не рассматривается в качестве дополнительного к документам, сданным на хранение государствами-членами такой организации.

Статья 18. Оговорки

Никакие оговорки к настоящей Конвенции не допускаются.

Статья 19. Выход

1. В любое время по истечении четырех лет со дня вступления настоящей Конвенции в силу для данной Стороны эта Сторона может выйти из Конвенции, направив письменное уведомление Депозитарию.

2. За исключением случаев, предусмотренных в каком-либо протоколе, в любое время по истечении четырех лет со дня вступления такого протокола в силу для данной стороны эта сторона может выйти из протокола, направив письменное уведомление Депозитарию.

3. Любой такой выход вступает в силу по истечении одного года со дня получения уведомления Депозитарием или в такой более поздний срок, который может быть указан в уведомлении о выходе.

4. Любая Сторона, которая выходит из настоящей Конвенции, считается также вышедшей из любого протокола, стороной которого она является.

Статья 20. Депозитарий

1. Генеральный секретарь Организации Объединенных Наций выполняет функции Депозитария настоящей Конвенции и любых протоколов.

2. Депозитарий информирует Стороны, в частности, о:

а) подписании настоящей Конвенции и любого протокола и сдаче на хранение документов о ратификации, принятии или одобрении или присоединении в соответствии со статьями 13 и 14;

б) дате вступления в силу Конвенции и любого протокола в соответствии со статьей 17;

в) уведомлениях о выходе, сделанных в соответствии со статьей 19;

d) принятых поправках к Конвенции и любому протоколу, их принятии сторонами и датах их вступления в силу в соответствии со статьей 9;

e) всех сообщениях, касающихся принятия и одобрения приложений и поправок к ним в соответствии со статьей 10;

f) уведомлениях региональных организаций экономической интеграции о пределах их компетенции в вопросах, регулируемых настоящей Конвенцией и любыми протоколами и поправками к ним;

g) заявлениях, сделанных в соответствии с пунктом 3 статьи 11.

Статья 21. Аутентичные тексты

Подлинный текст настоящей Конвенции, английский, арабский, испанский, китайский, русский и французский варианты которого являются равно аутентичными, сдается на хранение Генеральному секретарю Организации Объединенных Наций.

В УДОСТОВЕРЕНИЕ ЧЕГО нижеподписавшиеся, должным образом на то уполномоченные, подписали настоящую Конвенцию.

Совершено в Вене в 22-й день марта 1985 года.

Приложение I

ИССЛЕДОВАНИЯ И СИСТЕМАТИЧЕСКИЕ НАБЛЮДЕНИЯ

1. Стороны Конвенции признают, что главными научными проблемами являются:

a) изменение озонового слоя, которое может иметь результатом изменение интенсивности солнечного ультрафиолетового излучения, влияющего на живые организмы (УФ-Б) и достигающего поверхности Земли, и возможные последствия для здоровья человека, организмов, экосистем и материалов, используемых человеком;

b) изменение вертикального профиля озона, которое может нарушить температурную структуру атмосферы, и возможные последствия для погоды и климата.

2. Стороны Конвенции в соответствии со статьей 3 сотрудничают в проведении исследований и систематических наблюдений и формулировании рекомендаций о дальнейших исследованиях и наблюдениях в таких областях, как:

a) Исследование физики и химии атмосферы

i) комплексное теоретическое моделирование: дальнейшая разработка моделей, рассматривающих взаимодействия радиационных, динамических и химических процессов; изучение одновременного воздействия на атмосферный озон различных созданных человеком и природных веществ; интерпретация данных телеметрических измерений, полученных со спутников и наземных установок; оценка динамики атмосферных и геофизических параметров и разработка методов определения причин изменения этих параметров;

ii) лабораторные измерения коэффициентов изменений, сечений поглощения и механизмов взаимодействия тропосферных и стратосферных химических и фотохимических процессов; данные спектроскопии для подкрепления полевых измерений во всех соответствующих участках спектра;

iii) полевые измерения: изучение концентрации и потоков основных исходных газов как естественного, так и антропогенного происхождения; изучение атмосферной динамики; одновременные измерения фотохимически родственных объектов исследования выше границы земной атмосферы с использованием датчиков *in situ* и дистанционных датчиков; сопоставление данных, полученных в разных точках и разными приборами, включая координацию и унификацию номенклатуры измерений для спутниковой аппаратуры; получение трехмерных изображений основных следовых атмосферных примесей, спектрального потока солнечной радиации и метеорологических параметров;

iv) разработка приборов, включая спутниковые и неспутниковые датчики для измерения следовых атмосферных примесей, потока солнечной радиации и метеорологических параметров;

b) Исследование влияния изменений озонового слоя на здоровье человека, биосферу и процессы фоторазложения

i) связь видимого и ультрафиолетового солнечного облучения человека а) с развитием как немеланомного, так и меланомного рака кожи и б) воздействием на иммунологическую систему;

ii) воздействие излучения УФ-Б в зависимости от длины волн а) на сельскохозяйственные культуры, леса и другие экосистемы суши и б) на пищевую сеть водных экосистем и рыболовство, а также возможное торможение выделения кислорода морским фитопланктоном;

iii) механизмы воздействия излучения УФ-Б на биологические вещества, виды и экосистемы, включая связь между дозой, мощностью дозы и реакцией; фоторепарация, адаптация и защита;

iv) выявление возможного взаимодействия зон с различной длиной волны путем изучения биологических спектров действия и спектральной реакции на полихроматическое облучение;

v) воздействие излучения УФ-Б на чувствительность и активность биологических видов, играющих важную роль в балансе биосферы; на такие первичные природные процессы, как фотосинтез и биосинтез;

vi) воздействие излучения УФ-Б на фоторазложение загрязняющих веществ, сельскохозяйственных химикатов и других материалов.

c) Исследование воздействия на климат

i) теоретическое исследование и наблюдение за радиационным эффектом озона и других микроэлементов и влиянием на климатические параметры, такие, как температура поверхности суши и океанов, структура осадков, обмен между тропосферой и стратосферой;

ii) исследование влияния таких изменений климата на различные виды человеческой деятельности;

d) Систематические наблюдения за:

i) состоянием озонового слоя (пространственная и временная изменчивость общего содержания и вертикального профиля озона) путем окончательного введения в строй глобальной системы наблюдения за озоновым слоем, базирующейся на интеграции спутниковых и наземных систем наблюдения;

ii) тропосферной и стратосферной концентрацией исходных газов на содержание в них NO_x , NO_x , и ClO_x , а также углеродистых соединений;

iii) температурой от земной поверхности до мезосферы с использованием как наземных, так и спутниковых систем;

iv) волновым составом потока солнечной радиации, достигающего земной атмосферы, и за тепловым излучением, покидающим ее, с использованием данных со спутников;

v) волновым составом потока солнечной радиации, достигающего земной поверхности в ультрафиолетовой части спектра и влияющего на живые организмы (УФ-В);

vi) свойствами и распределением аэрозолей в слое от земной поверхности до мезосферы с использованием наземных, самолетных и спутниковых систем наблюдения;

vii) переменными, имеющими большое значение для климатологии, на основе осуществления программ высококачественных метеорологических поверхностных измерений;

viii) микроэлементами, температурой, потоком солнечной радиации и аэрозолями, используя более совершенные методы анализа глобальных данных.

3. Стороны Конвенции сотрудничают в поощрении надлежащей научно-технической подготовки, необходимой для участия в исследованиях и систематических наблюдениях, указанных в настоящем приложении, учитывая особые потребности развивающихся стран. Особое внимание следует уделить перекрестной градуировке приборов и согласованию методов наблюдения для составления сопоставимых или систематизированных рядов научных данных.

4. Считается, что следующие химические вещества природного или антропогенного происхождения, которые перечислены в произвольном порядке, могут изменять химические и физические свойства озонового слоя.

a) Углеродистые вещества

i) Окись углерода (CO)

Окись углерода имеет важные естественные и антропогенные источники и, как полагают, играет значительную прямую роль в фотохимических процессах тропосферы и косвенную роль в

фотохимических процессах стратосферы.

ii) Двуокись углерода (CO₂)

Двуокись углерода имеет важные естественные и антропогенные источники и влияет на стратосферный озон путем воздействия на тепловую структуру атмосферы.

iii) Метан (CH₄)

Метан имеет как естественные, так и антропогенные источники и влияет как на тропосферный, так и на стратосферный озон.

iv) Неметановые виды углеводородов

Неметановые виды углеводородов состоят из большого числа химических веществ, имеют как естественные, так и антропогенные источники и играют прямую роль в фотохимических процессах тропосферы и косвенную роль в фотохимических процессах стратосферы.

b) Азотистые вещества

i) Закись азота (N₂O)

Преобладающие источники N₂O являются естественными по характеру, однако их антропогенное влияние приобретает все большее значение. Закись азота - основной источник стратосферных NO_x, которые играют ключевую роль в регулировании количества стратосферного озона;

ii) Окиси азота (NO_x)

Наземные источники NO_x играют важную прямую роль лишь в фотохимических процессах тропосферы, а косвенную роль - в фотохимии стратосферы, причем ввод NO_x вблизи тропопаузы может непосредственно привести к изменениям озона в верхних слоях тропосферы и в стратосфере.

c) Хлористые вещества

i) Полностью галогенированные алканы, например CCl₄, CFC13(CFC-11), CF₂Cl₂(CFC-12), C₂F₃Cl₃(CFC-113), C₂F₄Cl₂(CFC-114)

Полностью галогенированные алканы являются антропогенными и действуют в качестве источника ClO_x, который играет ключевую роль в фотохимии озона, главным образом на высоте 30-50 км.

ii) Частично галогенированные алканы, например CH₃Cl, CHF₂Cl(CFC-22), CH₃CCl₃, CHFCl₂(CFC-21)

Источники CH₃Cl являются естественными, в то время как остальные указанные выше частично галогенированные алканы имеют антропогенное происхождение. Эти газы также выступают в качестве источника стратосферных ClO_x.

d) Бромистые вещества

Полностью галоидированные алканы, например CF_3Br

Эти газы являются антропогенными и действуют в качестве источника BrOx , действие которых аналогично действию ClOx .

e) Водородные вещества

i) Водород (H_2)

Водород, источник которого является естественным и антропогенным, играет незначительную роль в фотохимии стратосферы.

ii) Вода (H_2O)

Вода, источник которой является естественным, играет очень важную роль как в тропосферной, так и в стратосферной фотохимии. Локальными источниками водяного пара в стратосфере является окисление метана и, в меньшей степени, водорода.

Приложение II

ОБМЕН ИНФОРМАЦИЕЙ

1. Стороны Конвенции признают, что сбор информации и обмен ею являются важными средствами осуществления целей настоящей Конвенции и залогом того, что любые меры, которые могут быть приняты, будут уместны и справедливы. Поэтому Стороны будут обмениваться научной, технической, социально-экономической, деловой, коммерческой и правовой информацией.

2. Стороны Конвенции при решении вопроса о том, какая информация подлежит сбору и обмену, должны принимать во внимание полезность информации и стоимость ее получения. Стороны признают далее, что сотрудничество, о котором говорится в настоящем приложении, должно быть совместимо с национальными законами, постановлениями и практикой в отношении патентов, торговых секретов и охраны конфиденциальной и запатентованной информации.

3. Научная информация

К ней относится информация:

a) о научных исследованиях, запланированных и проводимых на государственной или частной основе, с целью облегчения координации научно-исследовательских программ и таким образом наиболее эффективного использования имеющихся национальных и международных ресурсов;

b) данные о выбросах, необходимые для исследований;

c) о научных результатах, опубликованных в специальной научной литературе по вопросам физики и химии земной атмосферы и ее чувствительности к изменениям, и особенно по вопросам состояния озонового слоя и последствий для здоровья человека, окружающей среды и климата изменений общего содержания или вертикального профиля озона в любой шкале времени;

d) об оценке результатов научных исследований и рекомендациях для будущих исследований.

4. Техническая информация

К ней относится информация:

a) о наличии и стоимости химических заменителей и альтернативных технологий, которые позволят сократить выбросы веществ, изменяющих озоновый слой, а также о связанных с этим планируемых или проводимых исследованиях;

b) об ограничениях и возможном риске, связанных с использованием химических и других заменителей и альтернативных технологий.

5. Социально-экономическая и коммерческая информация относительно веществ, упоминаемых в приложении I

К ней относится информация:

a) о производстве и производственной мощности;

b) об использовании и тенденциях использования продукции;

c) об импорте/экспорте;

d) о расходах, риске и выгодах тех видов человеческой деятельности, которые могут косвенно вызывать изменения озонового слоя, и о влиянии принимаемых или планируемых мер регулирования этой деятельностью.

6. Правовая информация

К ней относится информация:

a) о национальных законах, административных мерах и правовых исследованиях, касающихся охраны озонового слоя;

b) о международных соглашениях, включая двусторонние соглашения, касающиеся охраны озонового слоя;

c) о методах и условиях лицензирования и наличия патентов, связанных с охраной озонового слоя.